

Ze Zimní školy pěstování cukrovky

FROM WINTER SCHOOL OF SUGAR BEET GROWING

Před začátkem nové pěstitelské sezony je vhodná doba na rekapitulaci předchozího roku a sdílení zkušeností. Pěstitelé cukrové řepy v Čechách k tomu mohli i letos využít pět seminářů tzv. Malé zimní školy, které konaly na začátku února. V průměru se každého z nich zúčastnilo přibližně 80 posluchačů. V následujícím textu se zaměříme na průběh setkání v sále Dobrovických muzeí 11. 2. 2014.

O uplynulé kampani hovořil Ing. Chalupný, agronomický ředitel Tereos TTD. U té další předpokládá, že společnost v roce 2014/2015 během 115 dnů dlouhé kampaně zpracuje 2,6 mil. t cukrové řepy z 37 tis. ha a vyrobí 365 tis. t cukru a 1 mil. l lihu. Z rozborů půd na přítomnost nematodů provedených asi u třetiny pěstitelů TTD vyplývá zamoření 32 % (v dobrovickém rajonu 38 %, v rajonu cukrovaru v Českém Meziříčí 16 %). Podíl antinematodních odrůd v Čechách loni vzrostl z 14,5 % na 20,5 %.

Mgr. Sobotová ze SPC Čech mj. připomněla, že výměra cukrovky v ČR v posledních letech roste, nárůst výnosů je větší než ve Francii. Upozornila na některé aspekty týkající se ceny řepy, ocenila, že u Tereos TTD je zohledňován aktuální kurz eura.

Ing. Chochola z Řepečského institutu (ŘI) v Semčicích konstatoval, že výnosový potenciál odrůd cukrové řepy roste, výnos 5 nejlepších odrůd v průměru pokusů ŘI byl 110,2 t.ha⁻¹ při 16% cukernatosti (od 97,8 do 133,6 t_{16%}.ha⁻¹). Současný výnos v pěstitelské praxi je 64–70 t_{16%}.ha⁻¹, rezervy je třeba hledat ve stavu půdy (struktura, živinách), sklizňových ztrátách a ztrátách na ukládkách, délce vegetační doby a ve škodách působených

škodlivými činiteli. V roce 2013 bylo potřebné vyšší hnojení dusíkem, 40 kg.ha⁻¹ N se zaplatí zvýšením výnosu o ca 1 t_{16%}.ha⁻¹ řepy. Hnojení bórem a hořčíkem se spolehlivě projeví vyšším výnosem. Listová hnojiva je třeba aplikovat opakovaně, červen je nevhodnější. Aplikace herbicidů může mít na výnos negativní vliv (z 24 pokusů ŘI s herbicidy v letech 2005–2009 pouze 7 mělo vyšší výnos než vypletá kontrola), proto je třeba opatrnosti. Ve 124 pokusech ŘI za 10 let vyšel optimální počet aplikací 4,1. V našich podmínkách se vyplatí 2 postřiky fungicidy, představují nárůst výnosu o ca 13 % (10leté výsledky pokusů). Významný je vliv délky vegetační doby, prodloužení o 10 dnů v roce 2013 zvýšilo výnos o ca 12 t.ha⁻¹ a o dalších 25 dnů o 19 t.ha⁻¹. Osvědčuje se i zakrývání ukládek řepy, skladovací ztráty byly nejvyšší u nechráněné ukládky, ca 6,8 %, resp. 0,154 % cukru za den, u ukládky chráněné slámou byly 4,33 % cukru, resp. 0,096 % za den a u zakrytí slámou a toptexem jen 1,84 % resp. 0,041 % za den.

Tradiční součástí seminářů zimní školy je prezentace úspěšných pěstitelů. Zajímavý byl referát Ing. Hynka Valíka ze společnosti Agroprogres Kateřinky, který hovořil o zkušenostech s využitím nových technologií při pěstování cukrovky. Společnost hospodář na 710 ha orné půdy, řepu pěstuje na 180 ha s průměrným výnosem 69 t_{16%}.ha⁻¹. Polovinu tržeb tvoří příjmy z poskytovaných služeb (setí, plečkování, aplikace pesticidů, sklizeň). Jako nutnost vnímají zařazování kolekových řádků, při postřicích využívají vypínání sekcí postřikovačů, přibývají postřiky v noci (bezvětrí, snížení dávky vody). Osvědčil se GPS

system sledování strojů při práci i dopravě, umožňuje lepší operativnost a kontrolu nákladů i kvality práce. System nabízí možnost online sledovat řadu údajů o práci stroje. Podnik využívá také vRTK navigaci pohybu stroje po poli, a to systémy Trimble (hydraulika) a Topcon (el. volant). s dobrými zkušenostmi s přesností práce.

V Dobrovici se také představila Farma Blažek z Prahy-Řeporyjí, která hospodář na 1 200 ha zemědělské půdy, cukrovou řepu pěstují na 60 ha s průměrným výnosem 82 t.ha⁻¹ (průměr sedmi let). Na okraji Prahy začínali s podnikáním v zahradnictví, poskytují také komunální služby městu. Farma hospodář na těžších až těžkých půdách v pětiletém osevním postupu. Tam, kde je zařazena cukrovka, chybí řepka. Nemají problém s výskytem nematodů. Farma využívá vlastní těžké i pásové traktory, provádí orbu do větších hloubek. Ing. Blažek prezentoval ve svém vystoupení také zkušenosti s hlubokou orbou z Itálie.

Na závěr Ing. Ryčl ze společnosti Bednar FMT v referátu o moderní přípravě půdy hovořil o hloubkovém kypření s hnojením „do depa“ a předseťové přípravě pozemku.

Obr. 1. Ing. Blažek seznamuje účastníky semináře v Dobrovici s pěstováním cukrovky a hospodařením na rodinné farmě Blažek v Řeporyjích

Blaboslav Marek